

CHANSON NEVEZ

Var sujet glac'har ha tristedigez daou den
yaouank demeure a barroz Speyet prest da
vervel gant ran galon.

Tud yaouank deuz ma faroz, didostet, me o ped
Da zilaou ar vuez a zo guenin erruet :
Me zo eur sergent-major, tistrei deus an armeio
Rejouisset ma c'halon, o entreal bars ar vro.

Pa voan me partiet, da gommanç va c'honje,
Moa losquet var ma lerc'h objet va c'harante
Moa losquet var ma lerc'h fleuren ar yaouankis,
Evit mon da ober eur c'hampagn, trezek ar guer
[a Paris.

Epad pever blas anter e zon bet e regiment,
Hi neus gret va oll chagrin a va brassa tourmant ;
Bennos a bep mintin, a pad an deiz aliez,
Va speret a nije betek ty va mestress.

Ma speret a nije betek va bro beniguet,
O sonjal a beb momet bars va amzer passeet,
C'hoarvezout a re guenin e guis ar durzunel,
Pa ve kollet ganthi e far a non dol da vervel.

Guenime, tud yaouank, a c'hoarvezet memes tra
Glac'haret bras a voan o tond da partia.
Rannet e voa va c'halon o toned d'he c'huitad,
Hi pa velas ac'hanon et devoa calonat.

Eiz deevvez arok partial visemp assembles bemde,
Ag eur sulvez d'abardae hi a lavaras di-me,
An daelo n'hi daoulagad, hi mouez entrecoupet :
— Petra rin-me, den yaouank, pa vec'hn partiet.

— Me ya da vont breman da ober pinijen,
Da laqua lioua e du va oll dillajou guen,
Evit ober caon da va muia karet,
Partiel evit ar Republik en deiou tremenet.

Pa vec'h erru n'ho regiment, me o ped va servicher
Da rei d'in ho quehellou raktal dre eur lizer,
Me a meus chagrin bras gant aon a vec'h kasset,
En tu all da mor bras guis d'ar vartolodet.

Ar blavez mil eis kant tri ugen a daouzek,
Da zevez gouel an Nedelec, a voan-me partiet.
Da zevez gouel an Nedelec, da zeg heur deuz an noz
Pa voa ma c'hamaradet o c'hont da repos.

Voan o font ti va mestres, da laret dei kenavo.
Hi pa velas ac'hanon o gommença gwelo,
— Arça eta, den yaouank, moc'h o vont er mes ar vro.
Beuzet e ze ma c'halon, en eur mor a zaelo.

Kenavo a laran d'hoc'h, kenavo, va mestress.
Ben ar pevar pe pem bloas n'hi n'hom gavo asambles
Hi a vouches d'in neuze, n'hi daoulagad an daëlo,
Hag a koueas d'an douar kasi guis deun den maro.

D'an de kenta blas, voan erru bars ar guer a ruel,
Setu me scrivas eul lizer d'am mestrezik fidel,
Hi a respontas d'in pevar devez goude,
Penaos a voa klan, klan bras var hi gouele.

— Mar na teud ket d'am c'honsoli, ma servicher fidel,
Gant ar chagrin ar glac'har me zo prest da vervel,
Ho pebeus malheur evit eun den tener da guita e vro,
Ho velet e vuia karet, bars toul dor ar maro.

Pa vijen en faction var ar meneiou huel,
Ma daoulagad a droe varzu Breiz-Izel.
Ma daoulagad a droe varzu ty va mestres,
Mes na vellent netra nemet kaojou aliez.

Deus ar mintin a gleven un nombr a lapousset
A mouez ar rossignol, var bek ar veen pignet,
Ar rossignol a laras din dre e voez melodius :
— Te ho c'heuz ebars ar guer eur vestrez karantesus.

— Eur vestres leun a c'hlac'har, a karguet a anken.
Abaoue e zoc'h partiet, o c'hober pinijen.
Ar rossignol a laras d'in dre e vouez triomphant :
Me gred e zoc'h glac'haret, kouls a c'hi, soudard
yaouank.

— Var da zal he zeo merket, gant liou an distridiguez,
Penaos he zout anquenet, o quitad da vestres.
Neuze a zisquennas d'an traon da vodik, da vodik,
Hag e teuas var ma scoa, da gana ar muzik.

An eostik a laras din gand e vouez triomphant :
— Me a vezo fidel d'oc'h keit ma vec'h no regiment
Arça eta, eonik bihan, mar vec'h din ken fidel,
Ez a iello evidon, da vetek Breiz-Izel.

Ben varc'hoas mintin, kerkent vel m'a vo scler,
Te a deuio dam c'hamp, da guerc'hat eul lizer.
Hanter noz mintin, na voa ket scler an de.
Me glevas ma messenger ; var ma frenes et kana.

Lavaret a re din neuze dre e ganaouen ;
— Roet din ar paper, ma partiin souden,
— Kers eta, costic bihan, da ziou eskel digoret
A keKmeret an hent da vonet da Speyet.

Neur errui bars ar vro te hei da dy ma mestres,
Ag a kommenso kana e kichen e fresnes,
Te a lavaro dei penaos vec'h digasset,
Deus ar guer a Baris, gant e muia karet.

Dan eur anter noz erruas an eostik,
Da houl an digor digant ma mestrezik :
— Plac'h yaouank, emezan, digoret din an nor
Me zo digasset aman, gant va sergent-major.

An den yaouank-se, herves a meus klevet
A zo choazet gant Doue, vit bea da pried ;
Setu ama eul lizer a neuz roet din-me,
Me ia da partiel breman, da gonta dezan o toare.

Ar bloaves mil eis kant tri-uguent a c'houezek
Ministr ar brezel e devoa decidet
Ministr ar brezel e devoa decidet
A vije bet liberet tout ar blavez unek.

Da ma mestres raktal, a scrivas eur lizer
Evit annonc dezi a voan erru d'ar guer.
— Arça eta plac'h yaouank, a lavaras d'ezi,
Kemeret da joaüsted a kuitet da ennui.

D'an dekvet a viz dû, a voan partiet,
Deus ar guer a Baris, vit va bro benniguet ;
Neuse a teuas sonj din na demeure ma mestres.
Evit eun den yaouank, pebeus plijadurez.

Neur errui bars ar vro ezon et dy guellet ;
Neur entreal bars an ty desy voan non adresset :
— Bonjour d'oc'h, ma mestres, setu me bars er vro.
Erru on gant joaüsted, da lakat fin da canio.

— Laket breman e ru an dillajou pa gret
Laket lioua en du, pa voan me partiet,
Laket breman o torn c'hani o servicher,
Ma vesimp-ni unisset ar rest deus on amzer.

— Setu aman eur seïen, evit fin deus or yaouankis,
A meus digaset d'oc'h deus a guer a Baris,
Conservit anezi, gant o koalen arc'hant,
Ken a ieffemp on daou ous tol ar sakramant.

— François kes, va servicher, eme ar plac'h, neuse
Na momp ket ar bonheur derrui bars ar point-se.
Or c'herent o deus chenchet abaoue zoc'h partiet,
Ny eo an daou malheurussa zo gant Doue crouet,

— Ma mestres ! ma mestres ! nam zisconsolet ket,
Kar me a meus eur galon a zo tener meurbet !
Me zo eun den yaouank, listrei deus an armeio,
A meus souffret dija nomb bras a dourmancho.

— Mes ebars va oll chagrin me a nom gonsole,
Pa ten sonj din ac'hanoc'h va dous, c'harante,
A bremen, va mestres, me vesemp separet,
Gant our baret avel, me a vo diskaret.

— A possubl a ve eta, a m'efemp meritet,
Deus aberz hor c'herent, eun dra kaer kri meurbet,
Deus guenin-me d'an illis, bezemp on daou fidel :
Iamp d'ober hor fromesse, dirag an Aviel.

— Neuze ni bedo Doue, hag e Vam beniguet.
Da rei da dout or c'herent sklerijen, var ar sujet
Demeus ar bromesse a nump-ny on daou gret
Da vevi assembles, keit a vimp var ar bed.

— Arça eta, den yaouank, me guemer eur loden,
Demeus o c'hol chagrin, a demeus o c'hanken ;
Bremen vellan ervad, demeus o propojo,
Evit on separi, neus nemet ar maro.

— Et breman d'ar guer, a me ia ive,
Hag informomp hor zud, deus bolonte Doue,
A ben dissul d'abardaë, d'an heur goude kreiste,
N'y nomp gavo assemblies da genta hon doare.

N'y nomp gavo assemblies lec'h a mump goulennet
Sklerijen digant Doue, hag e Vam beniget.
Laromp breman eur *Eater* arog non zispartial ;
Kenavo ta, va mestres, kenavo dissul genta.

An dud yaouank errui barz ty e dad

— Arça eta va zad kez, silaouit va feden.
Me ia d'esplika d'oc'h breman va flaneden,
Me ia da lavaret d'oc'h ar pez so erruet,
Hag ar pez a bouez bemde var ma speret.

— C'houec'h vlas so tremenet abaoue par ar C'hran
Voa goneet va c'halon gant eur plac'hig yaouank
Gant e c'hamaradezet moa guellet anezi,
Charmet doa va c'halon, goneze a voa ganthi.

An eil guech ma y guellis voa bars illis Sant Per,
Daoulinet ebars ar c'hœur vis-à-vis d'an auter.
Eno pa moa y guelet neuze a moa sonjet
Penaos a voa nu elez deus an en diskenet.

Pa voa echu an ofern, voan deut emez an iliz
D'y gortoz barz ar verred, goude fin an affis,
Pa voa ho sortial ar mez deus ar porchet
Me zirijas ma fajou vit monet d'y c'havet.

— Bonjour d'oc'h plac'hik yaouank, rouanez an douar,
Ebarz ar Finister, na vefem ket ho par,
Goneet eo ma c'halon guenoc'h plac'hik yaouank,
Lavaret din, me o ped, breman ho sentiment.

— C'hui ez eo, den yaouank, an hini a garan,
Neus nemedoc'h d'am lakat errus barz er bed-man.
Ma c'halonik a voa guenoc'hu gonezet,
Abaouee ar c'henta guec'h, ma guenoc'h parlantet.

— Mar vezimp separet, me vo ar malheurussa
A zo bet gant Doue krouet barz er bed-ma.
Rag se, eta hor zud kes, desianomp on devez
Vit ma erruffomp tout da parlant assembles,
C'hoant bras a mup on daou da vea priejo,
Evit gallout nom garout, tre betek ar maro.

Respont d'an den yaouank

— Arça 'ta daou den yaouank, n'a deuz ho maguet,
Hag evit dimezi hor chonje na po ket,
N'y na gredomp birviken z'oc'h galvet gant Doue,
Kar n'a neez evidoc'h voalc'h a fidelite.

An daou den yaouank d'o c'herent

— Ben dissul genta, epad an ofern,
Eguis domp ni hon daou, goulennit sklerijen,
Evar ar garantez a zo n'or c'halon,
Hag a pezo respont deus hon affection.

— Na deut ket da contrariat diou garantez barfait,
Pere varvo gant glac'har ma vint dispartiet,
N'y a deu do pedi da rei domp ho conge,
Ma vezo gret er bed-ma, pez zo laket gant Doue.

Respont d'an daou den yaouank

— Inutil ezeo d'oc'h insisti davantach,
Unan ahanoc'h hei d'ar gouent a hini al d'ar skolach,
Noc'h ket galvet gant Doue da vea unisset,
Rag-se eta, daou den yaouank, rag-se nem separet.

An den yaouank de guerent

— Arça eta, va oll guerent, me ia da lavaret :
Ranna ret ma c'halon, troubli ret ma speret,
Me ia da lavaret d'oc'h kenavo ! kenavo !
Varc'hoas pa darzo an de, me vezo maro !!!

An den yaouank rencontras e vestres

Don heur goude kreiste, me gavas va mestres,
A y glaharet bras a leun a dristidiguez,
— Autrou Doue, den yaouank peubeus planéden,
Rannet ezeo ma c'halon, siouas gant un anken.
Oh ! kerent malheureus, c'hui a pe ar galon.

An daou den yaouank d'ho c'herent

— Preparat o tillat caon, aben arc'hois vintin
N'y a vo kavet maro, dindan eur veen ivin
A zo kichen an ilis, e cornik er verred,
A dindan pehini, n'y a vo interret
Laket a hanomp, me o ped, dindan ar memes be,
Evit ma veffomp assembles, hed an eternite ! Amen !

François RUPPE. (*Propriété de l'Editeur*)

KANAOUEN AN DURZUNEL

Kalz amzer a meuz kollet
O furchal er c'hoajou,
« Vit tapout eun durzunel
Kousket var ar brankou
Devet e meuz ma amors,
Ha tennet a meuz fall,
Achapet an durzunel
Ha nijet er c'hoat all. (bis)

Diouz an noz hag ar mintin,
Me glev al lapouset,
O kana, eo fredonin,
Da vek ar gwez pignet,
Na meuz niken anezo
Hag a bik ma c'halon,
Evel mouez eun durzunel
O welan d'he mignon.

Hirvoud' a ra noz ha de
Gant ar boan ha glac'har,
Evel eun intañvez paour
Kollet ganti e far,
Ma neuz nikun anezo
Hag a bik ma c'halon,
Evel mouez eun durzunel
O welan d'he mignon.

Petra durzunel yaouank,
A dourmant da c'halon ?
« Kollet a meus, emezi,
Ma fidellan mignon.
Ma na zeu eur chasseur
Da ober d'in mervel !
Me varvo gant ar glac'har
Da va mignon fidel.

« Neus na zouten, na remed
Na konsolation,
Kapabl da zont da galmi
Tourmanchou ma c'halon
Trec'het oun gant ar glac'har,
Mont a ran da vervel
Mes na varvin ket kontant,
Ma na varvin fidel.

Gwelet a meuz o vervel
An durzunel yaouank
Dizec'het oa ma c'halon
Gant ar boan ann tourmant
Enn he c'huanad diveza
Enn deus c'hoaz repetet
« Ha ma mignon fidel
Raktal eo tremenet.

Melezour skler ha brillant
Deus ar fidelite
Ar model ar sinseran
Deus ar garante,
Nan, na varvin ket kontant
Ma na varvan fidel,
Birviken na sizonjin
Maro an durzunel.

